

+

=

3

Kunnskapsgrunnlag

Område NAV

Delprosjekt DP5 Tjenesteutvikling og innovasjon
Nordre Follo kommune

+

=

3

Kunnskapsgrunnlag for Nordre Follo

Nordre Follo kommune har ambisjon om å være landes beste oppvekstkommune og i front på innovasjon innenfor gode helse- og omsorgstjenester. Bruk av teknologi og nye løsninger er sentralt. Innbyggerne i Nordre Follo skal fortsatt finne barnehager, skoler og helse- og omsorgstjenester i sitt nærmiljø. Andre tjenester skal samles for å sikre sterke fagmiljøer, kunnskapsutvikling, stordriftsfordeler, innovasjon og god kvalitet.

For at vi skal lykkes med å bygge en kommune som er i front, og som har utviklet innovative løsninger på de riktige områdene, så må vi ha kunnskap om hvordan ting er i dag. Det er lett å bli utålmodig og ønske å begynne med tekniske og faglige løsninger, men all erfaring tilsier at det er smartere å først få god oversikt over hva nåsituasjon er, hvilke behov vi skal dekke, og hvilke muligheter vi har til å forbedre oss.

I kunnskapsgrunnlagene ligger det objektiv informasjon og beskrivelse av nåværende situasjon. Hva sier fakta om de tjenestene som leveres i Ski og i Oppegård? Hvilke statlige og lokale føringer må vi forholde oss til, hva sier nøkkeltall og hva er de viktigste tjenestene vi leverer til innbyggerne? Og oppleves det likt i Ski som i Oppegård?

Jeg blir inspirert til å jobbe med å bygge Nordre Follo når jeg møter så mye entusiasme, energi og endringsvilje. Sammen skal vi bygge en av landets beste kommuner som både er i front på oppvekst og innovative løsninger innen helse!

Lykke til med arbeidet videre!

Hilsen Gro Herheim
Prosjektleder/Administrasjonssjef Nordre Follo

+

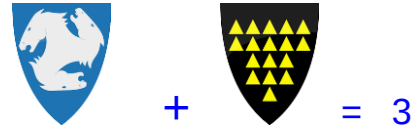

=

3

Innholdsfortegnelse

1	INNLEDNING.....	4
2	SAMMENDRAG.....	5
3	NASJONALE FØRINGER, TRENDER OG UTFORDRINGSBILDE	6
3.1	NASJONALT UTFORDRINGSBILDE OG HOVEDTRENDER.....	6
3.2	VESENTLIGE NASJONALE FØRINGER	10
4	KOMMUNALE FØRINGER, PLANVERK OG SATSNINGSOMRÅDER.....	12
4.1	SKI KOMMUNE.....	12
4.2	OPPEGÅRD KOMMUNE	12
5	NØKKELTALL OG STATISTIKK.....	14
5.1	BEFOLKNINGSFRAMSKRIVINGER	14
5.2	ØKONOMISKE NØKKELTALL	15
5.3	KOSTRA-TALL.....	16
5.4	ANSATTE.....	17
5.5	ØVRIGE NØKKELTALL SKI KOMMUNE	17
5.6	ØVRIGE NØKKELTALL OPPEGÅRD KOMMUNE.....	18
6	HOVEDTJENESTER.....	19
6.1	SKI KOMMUNE.....	19
6.2	OPPEGÅRD KOMMUNE	21
7	DIGITALE VERKTØY OG SYSTEMER.....	28
7.1	SKI KOMMUNE.....	28
7.2	OPPEGÅRD KOMMUNE	30
8	ORGANISERING	33
8.1	SKI KOMMUNE.....	33
8.2	OPPEGÅRD KOMMUNE	33
9	LOKALISERING.....	34
9.1	GEOGRAFISK PLASSERING	34
9.2	SKI KOMMUNE.....	34
9.3	OPPEGÅRD KOMMUNE	34
10	SAMARBEIDSPARTNERE OG BRUKERE.....	36

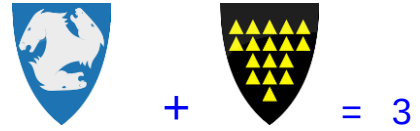
1 Innledning

Nordre Follo skal bli en kommune som er i front, og som har utviklet innovative løsninger på de riktige områdene. Vi trenger derfor kunnskap om hvordan ting er i dag. I dette kunnskapsgrunnlaget er det sammenstilt hvilke statlige og lokale føringer vi må forholde oss til, og fakta om de tjenestene som leveres i Ski og i Oppegård. Det er lagt inn objektiv informasjon og beskrivelse av nåværende situasjon, men informasjonen er ikke uttømmende.

Ski og Oppegård er noe ulikt organisert, og det er for tidlig å lande framtidig organisering. Derfor er det valgt en inndeling av kunnskapsgrunnlagene i tråd med KOSTRA.

Når alle kunnskapsgrunnlag er ferdigstilt, starter neste fase av delprosjektet *Tjenesteutvikling og innovasjon* i form av opprettelse av arbeidsgrupper. Disse gruppene vil få kunnskapsgrunnlagene som input til arbeidet med å analysere behov og utrede bedre tjenester til Nordre Follo.

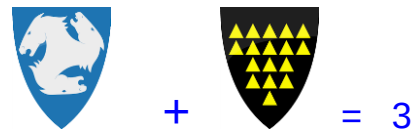
Kunnskapsgrunnlaget er tilgjengelig, slik at også andre delprosjekt skal kunne benytte det.

2 Sammendrag

NAV har et overordnet mål om å gjøre mennesker selvhjulpne gjennom arbeid. Der arbeid viser seg å ikke være forenlig med menneskers helsesituasjon eller grunnet andre sosiale forhold, forvalter NAV både statlige og kommunale ytelser som sikrer alle et livsopphold. Gjennom et stort digitaliseringsarbeid i den statlige linjen av NAV, er det lagt opp til at færrest mulig skal behøve å møte opp på NAV-kontoret. Tid som frigjøres gjennom digitalisering skal NAV bruke på de som er lengst unna arbeid og som har behov for individuelt tilpasset oppfølging for å bli selvhjulpne.

Alle kommunale tjenester som forvaltes av NAV bygger opp under hovedmålet om arbeid. Dette gjelder både arbeidet med flyktninger, sosialhjelpsmottakere og andre som er avhengig av bistand fra NAV. Alle tiltak og oppfølging som settes i gang rundt den enkelte, har som mål at den enkelte skal settes i stand til å sørge for seg selv, fortrinnsvis gjennom arbeid. Dette arbeidet betinger utstrakt samarbeid med andre kommunale og statlige instanser, og ikke minst det lokale arbeidsmarkedet.

3 Nasjonale føringer, trender og utfordringsbilde

3.1 Nasjonalt utfordringsbilde og hovedtrender

Arbeids- og velferdsforvaltningen (NAV) forvalter både statlige og kommunale ytelser. NAV har et samfunnsoppdrag om å få folk i arbeid. For mennesker med sammensatte behov knyttet til helse eller sosiale forhold, består arbeidet i å finne helhetlige løsninger med sikte på selvhjulpenhet for den enkelte, uavhengig av hvilken type ytelse vedkommende mottar. Når NAV ble etablert i 2008 var det nettopp for å forhindre at mennesker ble kasterballe mellom offentlige instanser som tidligere bestod av A-etat, Trygdekontoret og Sosialtjenesten. Reformen hadde 3 hovedmål:

1. Flere i arbeid og aktivitet - færre på stønad og sosialhjelp
2. En brukerrettet velferdsforvaltning
3. En effektiv velferdsforvaltning

Det ble et lovfestet krav til hvilke tjenester NAV skulle inneholde, den såkalte minimumsløsningen. Minimumsløsningen er pr. i dag sosiale tjenester inklusive rådgivning og arbeid med individuelle planer, samt kvalifiseringsprogram og midlertidig bolig. I denne sammenheng beskrives ikke de statlige velferdsordningene ytterligere, men fokuset vil være på de kommunale tjenestene i NAV. Tjenestene i NAV Oppegård er de statlige arbeids- og velferdstjenestene, sosiale tjenester, helse- og omsorgstjenester for rusavhengige, boliger til sosialt vanskeligstilte, miljøarbeidertjenester og flyktningetjenesten. NAV Oppegård ble etablert 27. oktober 2008. Tjenestene i NAV Ski er de statlige arbeids- og velferdsordningene, sosiale tjenester, tolketjenesten, flyktningetjenesten og et kommunalt rusteam som arbeider etter helse og omsorgsloven. NAV Ski ble etablert 10. juni 2008.

NAV består av både kommunale og statlige tjenester. Partnerskapet mellom kommune og stat er et av hovedgrepene i NAV-reformen som skal gi brukerne én dør inn til de offentlige velferdstjenestene. Formålet er å legge til rette for en effektiv arbeids- og velferdsforvaltning, tilpasset den enkeltes og arbeidslivets behov og basert på en helhetlig og samordnet anvendelse av arbeidsmarkedsloven, folketrygdloven, lov 18. desember 2009 nr. 131 om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen og andre lover som forvaltes av arbeids- og velferdsforvaltningen. NAV skal møte det enkelte mennesket med respekt, bidra til sosial og økonomisk trygghet og fremme overgang til arbeid og aktiv virksomhet. Etablering og drift av NAV-kontor skjer gjennom et lovfestet avtalebasert samarbeid mellom Arbeids- og velferdsetaten og den enkelte kommune samt eventuelle interkommunale samarbeid, jf. arbeids- og velferdsforvaltningsloven §§ 13 og 14.

Utfordringsbilde:

- Befolkningsvekst gir flere NAV-brukere
- Brukerne forventer sømløse og tilpassede tjenester
- Teknologisk utvikling gir NAV nye muligheter
- Raskere omstillingstakt i arbeidsmarkedet, vanskeligere for utsatte grupper
- Unge voksne og innvandrere er mest utsatt for lavinntekt
- Dreining mot økt bruk av helserelaterte trygdeytelser
- Omstilling i arbeidsmarkedet og utfordringer med å finansiere velferdsstaten vil prege arbeids- og velferdspolitikken

+

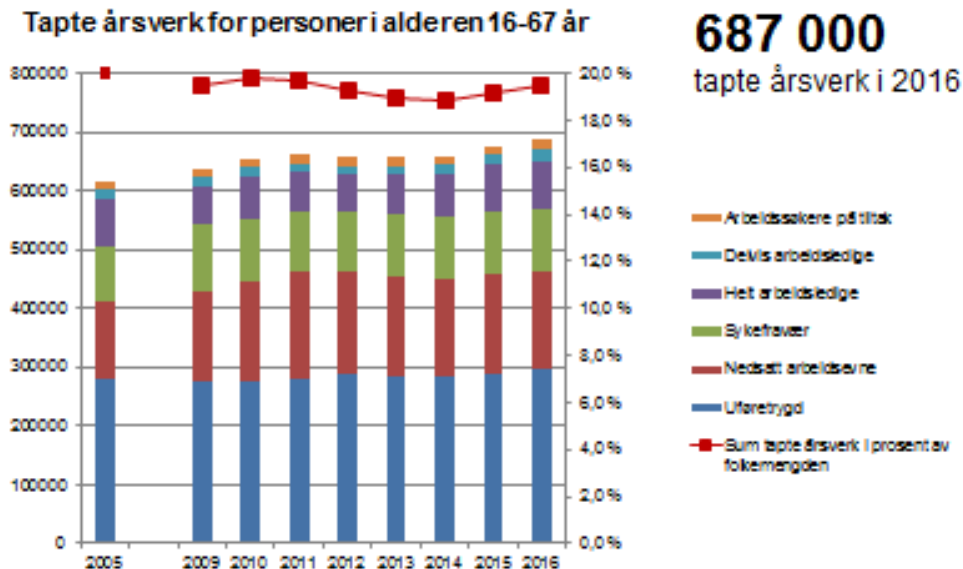

= 3

NAVs omverdensanalyse hentet fra nav.no

FLERE I ARBEID

Tapte årsverk

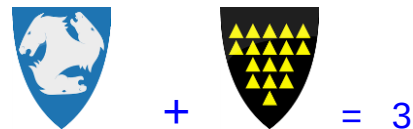
Kilde: Kunnskapsdelingen

Økonomisk sosialhjelp

Økonomisk sosialhjelp er en midlertidig inntekt for den som ikke har midler eller evne til å forsørge seg selv. Ytelsen er behovsprøvd og skjønnsbasert. En forutsetning for å motta økonomisk sosialhjelp er at alle andre muligheter er prøvd og at man har lovlig opphold i landet. Økonomisk sosialhjelp reguleres gjennom Lov om sosiale tjenester i Arbeids- og velferdsforvaltningen av 20.12.2016. Tendensen knyttet til økonomisk sosialhjelp er at utgiftene er økende. Det gjelder både i Ski og landet for øvrig. Det er flere faktorer som sammen påvirker dette. I Ski kommune ser man en økning i boutgifter, utleiemarkedet er trangt og prisene høye. Med høye boligpriser er det flere som ikke klarer seg på sin ordinære inntekt og må ha en supplerende sosial stønad. Dette gjelder både de som har arbeidsinntekt, en trygdeytelse eller de som er i introduksjonsprogram og mottar introduksjonsstønad. Man ser også at det er flere brukere som har sammensatte utfordringer som krever mer oppfølging, og med det blir på stønad over lengre tid. I tillegg ser man at gjennom store bosettingstall av flyktninger de siste årene, vil også antallet flyktninger som ikke kommer seg i jobb etter endt introduksjonsprogram være økende. Disse vil da kunne bli avhengig av økonomisk sosialhjelp som livsoppholdsytelse. Språk og sammensatte helseutfordringer er ofte to av faktorene som hindrer mange i å komme i arbeid.

Bosetting av flyktninger

Alle flyktninger som innvilges opphold i landet tildeles en kommune som deretter har ansvar for bosettingen. IMDI er den statlige instansen som anmoder kommunene om å ta i mot et estimert

antall pr. år ut i fra den antatte tilstrømningen av flyktninger. Kommunen som tar imot en enkelte flyktning eller flyktningfamilie, har et ansvar for å fremskaffe egnet bolig og sørge for at de grunnleggende materielle behov er dekket. Kommunen har også et ansvar for språkopplæring, samt arbeidskvalifiserende oppfølging med et mål om økonomisk selvstendighet. I 2017 har det vært en nedgang i antall flyktninger som bosettes i Norge. Ski kommune, for eksempel, bosatte 95 flyktninger i 2016 (inkl. enslige mindreårige). I 2017 er det vedtak på 65 flyktninger (inkl. enslige mindreårige) og IMDI opplyser at tallet for 2018 er forventet å synke ytterligere. Da kommunene mottar tilskudd i henhold til antall flyktninger som bosettes, betyr en nedgang i antall bosettinger også nedgang i kommunens inntekter. Denne nedgangen gjør at kommunens planlegging av drift og budsjett påvirkes i stor grad og i siste konsekvens betyr det at kommunens ansatte må reduseres. Det arbeidet kommunen gjør med bosetting av flyktninger reguleres av Lov om introduksjonsordning og norskopplæring for nyankomne innvandrere (Introduksjonsloven) av 01.10 2017.

Flere brukere

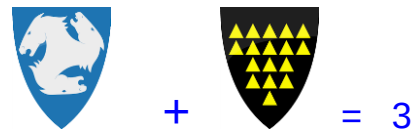
Framskrivinger fra Statistisk sentralbyrå tilsier fortsatt sterk befolkningsvekst fram mot 2030. Den økte befolkningsprognosen frem mot 2030 vil nødvendigvis måtte medføre håndtering av en større brukergruppe som trenger psykisk helse tjenester og bistand til å bo. Antall eldre og innvandrere vil øke spesielt mye, og NAV vil få flere brukere på de fleste områder. Alderspensjon, hjelpemidler og utlandssaker er områder som vil bli utsatt for et særlig stort press. Dersom NAV Nordre Follo ikke kompenseres for veksten må vi gjøre mer for mindre gjennom digitalisering, fornying, effektivisering og tøffere prioriteringer. Dette kan skje gjennom selvbetjening, økt automatisering og mer kunnskapsbasert tjenesteutvikling.

Både NAV Ski og NAV Oppegård har de siste årene opplevd en økning i antall sosialhjelpsbrukere, hovedsakelig dreier dette seg om brukere med manglende formell kompetanse og norske språkferdigheter både skriftlig og muntlig. På landsbasis er det for de fleste kommuner en økning i sosialhjelpsbudsjettet. Andelen unge og unge voksne med vedvarende lavinntekt øker. 14 prosent av unge voksne (18–34 år) har inntekt under EUs lavinntektsgrense mens andelen eldre med lavinntekt synker. Innvandrere er også sterkt overrepresentert i lavinntektsgruppen. 36 prosent av alle med landbakgrunn fra Øst-Europa, Asia, Afrika og Latin-Amerika har vedvarende lavinntekt. Innvandrerbarn utgjør over halvparten av barna i lavinntektshusholdninger og andelen øker.

Den teknologiske utviklingen og globaliseringen kan gjøre det vanskeligere for utsatte grupper på arbeidsmarkedet og vil trolig gi økte inntektsforskjeller framover. Våren 2016 er det lagt fram to meldinger til Stortinget som begge inneholder en rekke tiltak og forslag til endringer i introduksjonsloven og ordningene som er regulert i introduksjonsloven. Det ligger tydelige signaler i disse meldingene som dreier seg om større fokus på arbeidsretting og muligheter for utdanning på grunnskole- og videregående nivå. Flere av disse er tatt inn i rundskrivet for introduksjonsloven.

Selv om andelen av befolkningen med vedvarende lavinntekt har økt, har risikoen for fattigdom i form av materielle mangler blitt redusert de siste årene. Hovedstrategien for å bekjempe lavinntekt og fattigdom er å hjelpe flest mulig inn i betalt arbeid. Dersom vi ikke lykkes med å øke yrkesdeltakelsen til innvandrere generelt, vil forskjellene mellom innvandrere og resten av befolkningen vedvare. Utviklingen vil kreve at NAV i større grad må ha målrettede tiltak for å øke overgangen til arbeid for de mest utsatte gruppene.

Før arbeidsrettede tilbud kan iverksette vil innvandrere uten grunnleggende skolegang ha behov for tilpassede undervisningstilbud innenfor grunnskolen, kombinert med språkopplæring. Sammen med

kommunene og undervisningsmyndighetene bør NAV etablere samarbeidsmodeller for å utforme egnede kvalifiseringsløp for disse gruppene.

Selv om folkehelsen har holdt seg stabilt god, har det de siste 20 årene vært en klar dreining mot økt bruk av helseytelser som arbeidsavklaringspenger og uføretrygd. Dette kan skyldes økt medikalisering av sosiale og arbeidslivsrelaterte vansker for personer i gråsonen mellom arbeidsledighet og et helseproblem. Uten endringer i regelverket vil dreiningen sannsynligvis fortsette. Det vil kreve at NAVs oppfølgingsinnsats blir mer uavhengig av diagnose og ytelse, samt at NAV må jobbe for regelverksendringer som understøtter dette. Det vil også gi behov for mer samhandling på tvers, særlig med arbeidsgiverne og helse- og utdanningssektoren.

Det har ikke vært påvist noen sikker økning i forekomsten av psykiske lidelser i befolkningen som helhet, men blant ungdom og unge voksne (15–24 år) har forekomsten økt. I likhet med de fleste europeiske land har Norge hatt økning i trygdeytelser som skyldes psykiske lidelser. Dette kan skyldes at sykmeldende lege i større grad enn tidligere bruker psykiske diagnoser, større åpenhet om psykiske lidelser og større krav til psykisk helse i arbeidslivet. Det er sannsynlig at psykiske lidelser fortsatt vil øke som årsak til trygdebruk. Særlig blant unge er denne sykdomsgruppen helt dominerende. Sammenlignet med andre OECD-land har Norge relativt sett lav yrkesdeltakelse blant personer med psykiske lidelser. Tiltak for denne gruppen krever ofte et omfattende samarbeid med den psykiske helsetjenesten.

Trenden er også at stadig flere overlever alvorlig sykdom som hjertelidelser og kreft. Dette kan gi økt behov for graderte trygdeytelser.

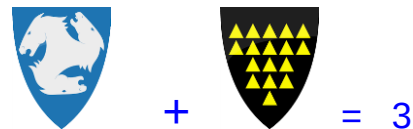
Raskere omstilling

NAV venter at omstillingene i arbeidslivet vil skje raskere og i større omfang enn tidligere, som følge av globalisering, teknologisk utvikling og endret oljepris. Arbeidstakere må trolig skifte jobb hyppigere og også oppdatere kompetansen sin oftere enn før. Norge kan komme til å oppleve perioder med økt ledighet for enkelte næringer, yrkesgrupper og regioner, og det er risiko for at flere blir varige stønadsmottakere. Ledigheten både i Ski og Oppegård kommune har ligget stabilt lavt mellom 1,8 - 2,2 prosent de siste årene, men langtidsledigheten stiger. Denne gruppen kjennetegnes av lav eller utdatert kompetanse, manglende arbeidserfaring og lave norske språkferdigheter.

Arbeidsmarkedet kan bli mer delt fremover. Framskrivninger fra Statistisk sentralbyrå viser at det ventes størst sysselsettingsvekst innen helse- og omsorgsnæringen og bygg- og anleggsnæringen. Mangelen på arbeidskraft vil bli særlig stor i yrker som krever yrkesfaglig utdanning. Samtidig er det fortsatt nærmere 3 av 10 som ikke fullfører videregående skole, majoriteten av disse er gutter, og frafallsandelen er enda høyere for yrkesfagene.

Ufaglært ungdom og flyktninger med lite skolegang vil bli særlig utsatte grupper på arbeidsmarkedet. Det gir behov for mer tilrettelagt voksenopplæring, et arbeidsrettet introduksjonsprogram og at NAV samhandler tettere med arbeidsgiverne og med andre sektorer, som utdannings- og helsesektoren. Arbeidstakerne må trolig skifte jobb og oppdatere kompetansen sin oftere enn før. Vi kan komme til å oppleve perioder med økt strukturarbeidsledighet og det er risiko for at flere blir varige stønadsmottakere. Næringer, yrkesgrupper og regioner blir ulikt berørt. Dette vil stille større krav til NAVs arbeidsmarkedskompetanse og vår evne til å bidra til yrkesmessig og geografisk mobilitet.

Når det gjelder utdanningsnivå melder bedriftene om et spesielt stort behov for kompetanse fra yrkesfag og fagskole. Rundt seks av ti bedrifter sier det er aktuelt å øke kompetansen til de ansatte

gjennom å legge til rette for at de tar fagbrev eller svennebrev. Blant de store bedriftene er det også betydelig behov for ansatte med bachelor- og mastergrad. Norske bedrifter investerer mye i kompetanseutvikling, og landet har et lærende arbeidsliv, men undersøkelsen viser at mange bedrifter savner økonomiske støtteordninger for kompetanseutvikling. Seks av ti bedrifter melder også om at de i stor eller noen grad har et udekket kompetansebehov. Blant bedriftene som oppgir dette har fire av ti tapt kunder eller markedsandeler, i underkant av fire av ti oppgir at de har skrinlagt eller utsatt utvidelse av virksomheten, mens to av ti har redusert virksomheten. Bedriftene melder om at det er mest aktuelt å dekke kompetansebehovet ved å heve kompetansen til nåværende ansatte, deretter å ansette nye.

Nye muligheter gjennom digitalisering

Den teknologiske utviklingen går raskere enn før, og digitaliseringen av samfunnet ventes også å forandre NAV fundamentalt framover. Mange av NAVs arbeidsprosesser er egnet for automatisering. Hverken Oppegård eller Ski kommune har i særlig grad digitalisert sine tjenester for kommunale brukere av NAV. Det vil gi et stort investeringsbehov og samtidig et betydelig effektiviseringspotensial.

I samarbeid mellom KS og seks prosjektkommuner utvikler NAV nå en digital søknadsløsning for økonomisk sosialhjelp. Etter planen skal et utvalg kommuner ta i bruk løsningen fra første kvartal 2018. På sikt skal være mulig for alle landets kommuner å ta i bruk den digitale søknaden, dersom de ønsker det. Det er også et mål å finne gode løsninger som frigjør tid på NAV-kontoret, slik at det kan jobbes enda mer med brukerne som trenger det mest.

Brukerne forventer personlig tilpassede tjenester som støtter dem i deres situasjon, at fysiske og digitale kanaler henger sammen og at de ikke må oppgi samme informasjon mer enn én gang.

Ordinært arbeidsliv vil i enda sterkere grad bli ansett som arenaen for å kvalifisere og inkludere arbeidskraft. NAV og arbeidsgiverne må samarbeide enda tettere for å få til bedre og mer tilpasset oppfølging for den enkelte.

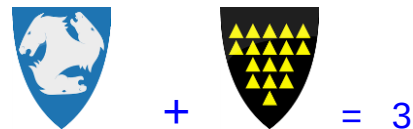
3.2 Vesentlige nasjonale føringer

Økonomisk sosialhjelp

Det er en tydelig nasjonal føring at man ikke passivt skal motta stønad, men derimot være i aktivitet. Aktivitetsplikten ble lovfestet 1. januar 2017, jfr. Rundskriv til lov om sosiale tjenester. Dette innebærer at sosialtjenesten har en lovfestet rett og plikt til å stille vilkår om aktivitet ved søknad om sosialhjelp. Vilkåret skal ha nær sammenheng med vedtaket og ikke være uforholdsmessig byrdefullt og kan dreie seg om å utføre passende arbeidsoppgaver i kommunen. Både Oppegård og Ski kommune har etablert kommunale tiltak som svar på den lovfestede aktivitetsplikten. Dette er et aktivitetstilbud, med en oppmøteplikt, hvor fokuset er arbeid og kvalifisering som styrker brukers muligheter på arbeidsmarkedet. Tiltaket kan også fungere som en avklaringsarena for de som evt. kan ha krav på andre ytelser.

Flyktninger

Våren 2016 er det lagt fram to meldinger til Stortinget som begge inneholder en rekke tiltak og forslag til endringer i introduksjonsloven og ordningene som er regulert i introduksjonsloven. Dette

er Meld. St.16 (2015-2016) Fra utenforskap til ny sjanse – Samordnet innsats for voksnes læring, og Meld. St. 30 (2015-2016) Fra mottak til arbeidsliv – en effektiv integreringspolitikk. Begge meldingene er behandlet i Stortinget, og Stortinget har gitt sin tilslutning til det som er foreslått. Tiltakene omfatter for eksempel styrket individuell tilrettelegging, mer arbeidsretting av introduksjonsprogrammet, krav til kompetanse for lærere i opplæring i norsk og samfunnskunnskap, å lovfeste kvalifiserende tiltak allerede i mottaksfasen og å innføre 50 timer opplæring i kultur- og samfunnskunnskap for asylsøkere i mottak. Det ligger tydelige signaler i disse meldingene som dreier seg om større fokus på arbeidsretting og muligheter for utdanning på grunnskole- og videregående nivå. Flere av disse signalene er tatt inn i Rundskriv for introduksjonsloven G01/2016.

Lover, strategier og satsingsområder

NAV må forholde seg til følgende lover (listen er ikke uttømmende):

- NAV-loven
- Forvaltningsloven
- Lov om sosiale tjenester i NAV
- Introduksjonsloven
- Offentlighetsloven
- Personvernloven
- Gjeldsordningsloven
- Kommuneloven
- Husleieloven
- Helse- og omsorgstjenesteloven
- Pasientrettighetsloven
- Folketrygdloven
- Arbeidsmarkedstjenesteloven

Videre må vi forholde oss til:

- Virksomhetsstrategien Arbeids- og velferdsetaten
- Mål og disponeringsbrev fra Arbeids- og velferdsetaten
- Kommunebrevet fra Arbeids- og velferdsetaten
- Rundskriv Q-27/2015 - Samarbeid mellom kommunen og Arbeids- og velferdsetaten om introduksjonsordningen, herunder inngåelse av samarbeidsavtale

Ulike satsningsområder som for eksempel:

- Arbeid, psykisk helse og rus
- Styrking av barneperspektivet og samarbeid Barnevern og NAV
- Mål og disponeringsbrev 2017
- Virksomhetsstrategi og overordnede strategier

+

= 3

4 Kommunale føringer, planverk og satsningsområder

4.1 Ski kommune

Lokale planer, forskrifter og reglement

- Kommuneplan
- Virksomhetsplan
- Budsjett- og handlingsplan 2018-2021

Satsingsområder

- STYRK - helseavklaring av langtidsmottakere av økonomisk sosialhjelp. Implementering av prosjekt i ordinær drift fra 2018
- Muligheten - ivaretagelse av aktivitetsplikten og fokus på arbeid
- Arbeidsrettet oppfølging og kvalifisering av flyktninger
- Videre har NAV Ski og NAV Oppegård sammen satt i gang et prosjekt med KREM (Kreativt mangfoldig arbeidsliv) – *Sammen om morgendagens arbeidsliv i Nordre Follo kommune.*
- Utvikling av samarbeidet med lokale arbeidsgivere med et mål om at flere skal både prøves ut i ordinært arbeidsliv og hjelpes inn i en ordinær jobb. Ses i sammenheng med tiltaket *Utvidet oppfølging* som er et oppfølgingstiltak i NAV-regi basert på SE-metodikk (supported employment).

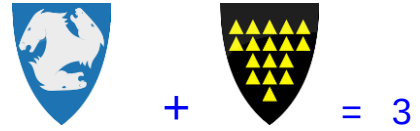
4.2 Oppegård kommune

Lokale planer, forskrifter og reglement

- Kommuneplan
- Handlingsprogram
- Virksomhetsplan
- Boligsosial handlingsplan
- Samarbeidsavtaler med ulike virksomheter i Oppegård kommune
- Tiltak gjennom kultur for endring

Satsingsområder

- Å få flere i arbeid er hovedinnsatsområde for NAV Oppegård. Samarbeid med private og kommunale arbeidsgivere har høy prioritet. NAV Oppegård samarbeider med alle NAV-kontorene i Follo når det gjelder kontakt med og følge opp arbeidsgivere, Team Follo. NAV Oppegård har to markedskonsulenter som på ulike måter bidrar inn i arbeidet. Team Follo har utviklet sitt eget digitale verktøy slik at alle veilederne på NAV-kontorene har tilgang til meldte ordinære jobber og arbeidstreningsplasser hos ulike arbeidsgivere.
- I 2017 fikk NAV 100 millioner fra Regjeringen for å drifte egen oppfølging, kalt utvidet oppfølging. NAV Oppegård og NAV Ski fikk midler til å begynne med eget oppfølgingstiltak med jobbspesialister som arbeider etter metoden supported employment (SE).
- Videre har NAV Ski og NAV Oppegård sammen satt i gang et prosjekt med KREM (Kreativt mangfoldig arbeidsliv) – *Sammen om morgendagens arbeidsliv i Nordre Follo kommune.*

Prosjektet følger opp politisk vedtak om at Oppegård kommune skal samarbeide med sosiale entreprenører.

- I 2017 ble lov om sosiale tjenester endret med innføring av aktivitetsplikt for sosialhjelpsmottakere under 30 år. *Nye muligheter* er ett av flere tiltak som brukes i dette arbeidet. Tilbudet forventes å ha positiv effekt slik at brukerne kommer raskere i arbeid, jf verbalvedtak 11/16. Tiltaket er styrket i tråd med midler gitt over statsbudsjettet.
- *Nye muligheter* er en god arena for andre tiltak for ulike brukere som informasjonsmøter for arbeidssøkere, rekrutteringsmøter hvor arbeidsgivere møter arbeidssøkere direkte og ulike temakurs som hverdagsøkonomi, hvordan søke arbeid og hvordan skrive en CV. Jobb og aktivitetssenteret er i daglig bruk.
- Oppegård skal være en foregangskommune når det gjelder integrering. Målet er at flyktningene blir en integrert del av Oppegårdsamfunnet. Etter anmodning har kommunen for 2017 vedtatt å ta imot 55 flyktninger, hvorav 3 enslige mindreårige. Dette antallet forventes ikke innfridd i 2017, grunnet lavere antall ankomne flyktninger til Norge. Det forventes at staten vil be om færre bosettinger i 2018.
- Integrering skjer hovedsakelig gjennom skole og arbeid, men også på andre arenaer som frivillig arbeid og innen idrett. Det siste er spesielt viktig for de av flyktningene som vil trenge lang tid på å lære seg norsk, ta grunnskole og videre utdanning for å komme i arbeid.

Prioriterte tiltak NAV:

- innsats mot brukere under 30 år som står utenfor arbeidsmarkedet
- mer arbeidsrettet introduksjonsprogram
- flere språk- og arbeidstreningsplasser i kommunale virksomheter
- innsats mot barnefamilier med lavinntekt
- markedsressurser knyttet til arbeidet med introduksjonsdeltaker

+

=

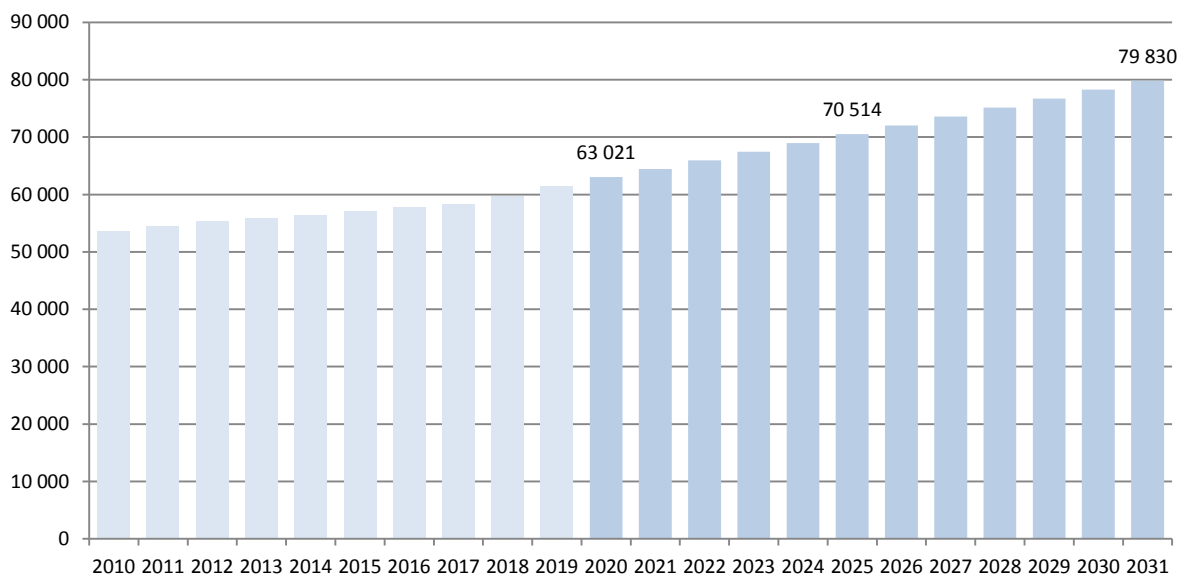
3

5 Nøkkeltall og statistikk

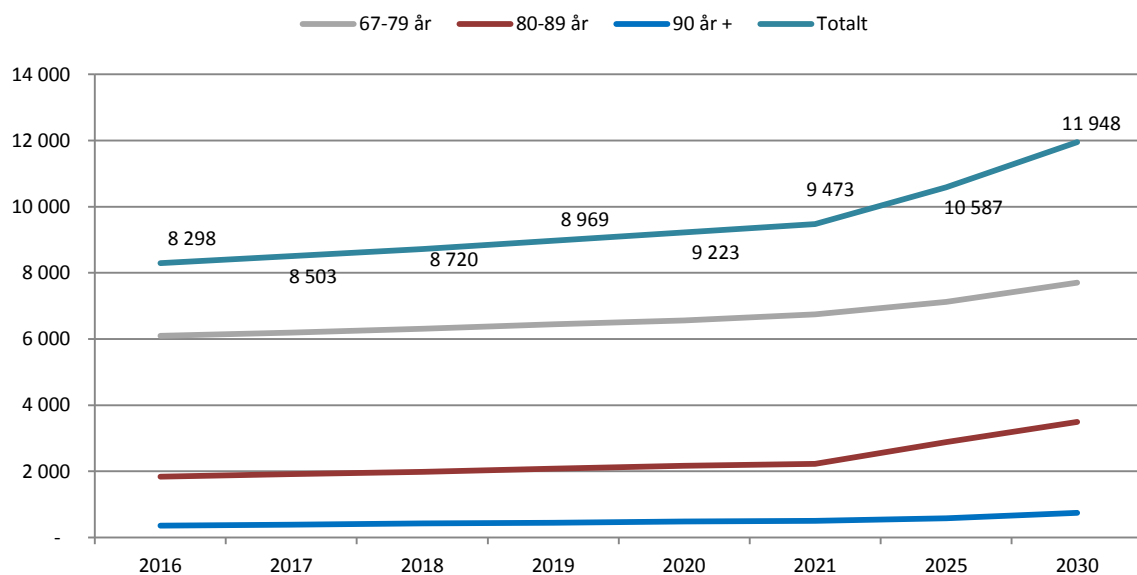
5.1 Befolkningsframskrivinger

Forventet befolkningsutvikling i aldersgruppen, basert på befolkningsprognoser for Oppegård og Ski. Det er ikke utarbeidet felles prognoser for Nordre Follo per i dag, og det er noe ulike metoder for å beregne befolkningsutviklingen i de to kommunene, så det er noe usikkerhet knyttet til prognosene.

Befolkningsutvikling - Nordre Follo

Befolkningsprognose 67 år og eldre

+

= 3

De samme prognosene fastslår at befolkningen i aldersgruppen 20-67 år vil vokse fra 34 000 i dag, til opp mot 45 000 i 2030.

5.2 Økonomiske nøkkeltall

KOSTRA-tall justeres ikke for prisstigning. I tillegg så kan det være ulik praksis i kommunene i forhold til bruk av tjenester (KOSTRA-funksjon), og det kan også være gjort endring i bruk av tjenester fra år til år.

	Oppegård			Ski		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Prioritering						
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger, konsern	1 518	1 493	1 657	1 814	2 145	2 384
Netto driftsutg. til sosialtjenesten i prosent av samlede netto driftsutgifter, konsern	3,2	3,2	3,3	3,8	4,3	4,6
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger 20-66 år, konsern	2 579	2 544	2 846	3 066	3 616	4 028
Netto driftsutg. til råd, veiledning og sos.forebyggend arb. pr. innb. 20-66 år, konsern	1 130	1 173	1 177	1 160	1 398	1 680
Andel netto driftsutg. til råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid, konsern	43,8	46,1	41,4	37,8	38,7	41,7
Netto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr innbygger 20-66 år, konsern	1 124	1 095	1 411	1 822	2 089	2 216
Andel netto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp, konsern	43,6	43,0	49,6	59,4	57,8	55,0
Netto driftsutg. til tilbud til pers. med rusprobl. pr. innb. 20-66 år, konsern	325	276	257	84	129	133
Andel netto driftsutgifter til tilbud til personer med rusproblemer, konsern	12,6	10,8	9,0	2,7	3,6	3,3
Brutto investeringsutgifter pr. innbygger, konsern	-	-	-	-	-	3
Introduksjonsordningen						
Netto driftsutgifter til introduksjonsordningen pr. innbygger	..	402	563	..	516	787
Brutto investeringsutgifter til introduksjonsordningen pr. innbygger	-	-	-	-	-	-
Brutto driftsutgifter til introduksjonsordningen pr. innbygger	308	403	566	469	520	792
Produktivitet						
Brutto driftsutgifter pr. sosialhjelpsmottaker, i kroner, konsern	120 485	119 981	122 514	84 902	95 320	115 459
Brutto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr. mottaker, konsern	49 030	692	54 738	47 578	53 661	61 928
Korrigerte driftsutgifter til sosialtjenesten pr. mottaker, konsern	68 113	67 241	64 581	37 766	41 449	52 458
Lønnsutgifter pr. sosialhjelpsmottaker, i kroner, konsern	52 345	52 077	50 398	33 043	35 777	44 352
Sosialtjenesten inkludert sysselsettingstiltak						
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten inkludert funksjon 273, konsern	43 381	42 935	47 855	56 695	70 739	80 606
- herav driftsutgifter til funksjon 273, konsern	3 038	2 944	3 146	2 689	5 820	7 417
Netto driftsutg. til kommunale sysselsettingstiltak pr. innbygger 20-66 år, konsern	194	187	200	153	324	408
Lønnsutgifter til sosialtjenesten inkludert funksjon 273, konsern	20 488	20 628	22 244	25 023	30 977	37 867
Netto driftsutgifter til kvalifiseringsprogrammet per bruker	96	116	139	143	133	119

	Oppegård			Ski		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Boliger						
Netto driftsutgifter til boligformål pr innbygger i kroner, konsern	-145,5	-164,9	-136,1	322,3	180,5	200,8
Netto driftsutgifter, boligformål, i prosent av samlede netto driftsutgifter, konsern	-0,3	-0,4	-0,3	0,7	0,4	0,4
Brutto investeringsutgifter til boligformål per innbygger i kroner, konsern	1 176	1 251	2 241	467	752	549
Produktivitet / enhetskostnader						

+

= 3

	Oppegård			Ski		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Korrigerte brutto driftsutgifter ekskl leie av privateide boliger, per eid bolig, konsern	50 736	72 667	76 236	85 469	107 935	119 827
Brutto driftsutgifter per kommunalt disponert bolig, konsern	68 182	72 066	75 971	113 876	96 736	106 394
Herav: lønnsutgifter per eid kommunal bolig, konsern	2 258	3 013	8 079	13 534	7 977	11 074

5.3 KOSTRA-tall

	Oppegård			Ski		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Dekningsgrader						
Sosialhjelpsmottakere	371	377	420	713	737	677
Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere	1,4	1,4	1,6	2,4	2,4	2,2
Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere i alderen 20-66 år	2,4	2,4	2,7	4,0	4,1	3,7
Andelen sosialhjelpsmottakere i alderen 20-66 år, av innbyggerne 20-66 år	2,3	2,3	2,5	3,9	3,9	3,5
Mottakere av introduksjonsstønad i prosent av antall innbyggere	0,25	0,24	0,34	0,33	0,36	0,51
Utdypende tjenesteindikatorer						
Samlet stønadssum (bidrag + lån)	18 855 593	18 380 725	23 308 562	35 555 410	39 680 448	41 999 335
Gjennomsnittlig utbetaling pr. stønadsmåned	11 311	10 993	11 591	8 940	9 580	10 455
Gjennomsnittlig stønadslengde mottakere 18-24 år	3,6	3,1	4,0	4,9	4,5	5,2
Gjennomsnittlig stønadslengde mottakere 25-66 år	4,7	4,7	5,0	5,8	5,9	6,1
Sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer	120	115	158	322	325	316
Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde	56,6	56,0	55,0	45,3	49,7	53,2
Sosialtjenesten inkludert sysselsettingstiltak						
Mottakere av kvalifiseringsstønad per 1000 innbyggere 20-66 år	2,9	2,3	2,1	3,1	2,7	2,9
Andel med sosialhjelp som fast supplement samtidig med KVP	..	..	..	21,8	16,3	13,2
Andel med KVP og Husbankens bostøtte samtidig	..	..	..	56,4	57,1	52,8
Andel med sosialhjelp som livsopphold før KVP av alle deltakere	..	..	..	78,2	73,5	69,8
Andel sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 mnd eller mer	32	31	38	45	44	47
G2. Introduksjonsordningen - nøkkeltall						
Introduksjonsordningen						
Samlet utbetaling til introduksjonsstønad	6 090 573	7 496 160	10 592 902	10 516 556	11 905 422	18 561 676
Gjennomsnittlig utbetaling pr. stønadsmåned	12 986	13 014	14 238	13 552	13 653	13 136
Gjennomsnittlig deltakelseslengde (måneder)	7	9	8	8	8	9

	Oppegård			Ski		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Dekningsgrad boliger						
Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere	15	15	15	15	15	14
Kommunalt eide boliger som andel av totalt antall kommunalt disp. boliger	98	99	100	89	87	88
Andel kommunale boliger som er tilgjengelige for rullestolbrukere	48	48	47	43	43	45
Utdypende tjenesteindikatorer						
Søknader og avslag						
Antall søknader per 1000 innbyggere	5	4	5	6	4	6
Antall nye søknader per 1000 innbyggere	4	4	5	3	2	2
Andelen nye søknader	79	95	91	55	48	38
Andel søkere som har fått avslag på kommunal bolig	13	13	13	55	52	34
Andel nye søkere som har fått avslag på kommunal bolig	9	6	11	98	87	74
Tildeling av boliger						
Andel nyinnflyttede husstander av alle husstander som er tildelt bolig	82	87	95	98	61	66
Andel nyinnflyttede flyktninger	39	45	62	39	60	44

+

= 3

	Oppegård			Ski		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Andel nyinnflyttede med behov for tilrettelagt bolig	31	25	10	34	16	21
Andel nyinnflyttede med psykiske lidelser	15	12	10	9	3	7
Andel nyinnflyttede rusmiddelmisbrukere	6	:	:	:	3	:
Andel nyinnflyttede rusmiddelmisbrukere med psykiske lidelser	7	:	:	:	7	:
Andel nyinnflyttede med andre problemer	:	7	8	:	11	18
Andel nyinnflyttede uten behovsprøving	:	:	:	9	:	:
Venteliste						
Andel flyktninger på venteliste	:	:	..	9	:	:
Andel med behov for tilrettelagt bolig, på venteliste	:	41	..	65	76	20
Andel med psykiske lidelser, på venteliste	100	23	..	:	:	29
Andel rusmiddelmisbrukere på venteliste	:	:	..	:	:	:
Andel rusmiddelmisbrukere med psykiske lidelser, på venteliste	:	36	..	7	:	12
Andel med andre problemer, på venteliste	:	:	..	17	16	39
Midlertidige botilbud						
Andel husstander i midlertidig botilbud med varighet 0-3 mnd	80	80	62	69	60	79
Andel husstander med barn midlertidige botilbud	-	-	5	10	15	3
Andel husstander med barn i midlertidige botilbud i 0-3 mnd	..	..	-	-	33	100
Andel husstander med unge midlertidige botilbud	..	..	5	..	..	14
Andel husstander med unge i midlertidige botilbud i 0-3 mnd	..	..	-	..	..	50
Husbankindikatorer						
Kommunalt disponerte omsorgsboliger per 1000 innbyggere	..	..	..	..	..	..
Kommunalt eide omsorgsboliger som andel av alle kommunalt disponerte omsorgsboliger	..	..	..	..	..	..
Antall nye boliger godkjent for finansiering av Husbanken, per 1000 innbyggere	..	..	..	0,9	2,5	..
Antall utbedrede boliger godkjent for finansiering av Husbanken, per 1000 innbyggere	0,0	..	0,0	0,1	..	..
Antall brukte boliger godkjent for finansiering av Husbanken, per 1000 innbyggere	..	..	..	0,5	0,1	0,2
Beløp per måned per husstand i statlig bostøtte fra Husbanken	2 557	2 522	2 672	2 094	2 145	2 291
Antall husstander tilkjent statlig bostøtte fra Husbanken per 1000 innbyggere	14	13	14	15	15	15
Husbankmidler videretildelt av kommunen						
Antall boliger godkjent av kommunen for finansiering med startlån, per 1000 innbyggere	1,1	1,4	1,3	1,5	1,0	1,3
Beløp per innbygger i startlån videretildelt av kommunen	1 667	2 036	2 293	1 195	1 504	2 143
Antall boliger godkjent av kommunen for boligtilskudd til tilpasning, per 1000 innbyggere	0,5	0,3	0,2	0,3	0,4	0,2
Beløp per innbygger i boligtilskudd til tilpasning videretildelt av kommunen	33	31	15	10	22	12
Antall boliger godkjent av kommunen for boligtilskudd til etablering, per 1000 innbyggere	0,3	0,3	..	0,1	0,1	0,2
Beløp per innbygger i boligtilskudd til etablering videretildelt av kommunen	44	45	..	24	53	55

5.4 Ansatte

Antallet ansatte og årsverk innen tjenesten	Oppegård		Ski	
	Årsverk	Antall	Årsverk	Antall
NAV				
Statlig ansatte	19,5	20	32,9	35
Kommunalt ansatte		38	54,6	56

5.5 Øvrige nøkkeltall Ski kommune

- I 2016 bosatte Ski Kommune 96 flyktninger og i 2017 er det vedtak på bosetting av 65 flyktninger. Begge tall er inkludert enslige mindreårige flyktninger.

+

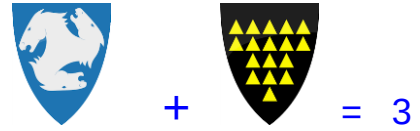
=

3

- Pr. september 2017 er 2 % av arbeidsstyrken i Ski Kommune arbeidsledig. Tallet samsvarer med gjennomsnittet for Akershus fylke. På landsbasis er tallet for september på 2,5 % arbeidsledighet.
- Sykefravær ved NAV Ski samlet; Statlig linje juni: 2,77 %, juli: 2,31 %. Kommunal linje juni: 5,26 %, juli: 5,6 %. NAV Akershus juni: 5,6 %, juli: 6,1 %
- NAV hadde pr. desember 2016 803 personer på Arbeidsavklaringspenger. Pr. september 2017 er tallet 717 og ergo synkende. Dette er tendensen også på landsbasis.
- Ca. 7 % av befolkningen i Ski er uføretrygdet.
- Pr. september 2017 mottok 276 personer økonomisk sosialhjelp i Ski kommune. 84 av disse har status som flyktninger, mens 37 er definert som ungdom. Andelen sosialhjelpsmottakere i alderen 20-66 år, av innbyggere i alderen 20-66 år er 3,5 (SSB, 2016).

5.6 Øvrige nøkkeltall Oppegård kommune

- Ledighet: unge arbeidssøkere under 30 utgjør pr. september 109 personer
- Arbeidsavklaringspenger: 617 mottakere av totalt 13 849 i Akershus
- Sykefravær: 4,41 pr 2.kvartal 2017 mot 4,88 i Akershus
- Sosialhjelpsmottakere inkl. flyktninger: 420 i 2016
- KVP deltakere: gjennomsnittlig 22 pr mnd.

6 Hovedtjenester

6.1 Ski kommune

Overordnet mål

NAVs overordnede mål med sine tjenester er å hjelpe mennesker i arbeid. Dette gjelder både den kommunale og statlige tjenestelinjen. De kommunale hovedtjenestene som NAV leverer i Ski kommune er økonomisk sosialhjelp og bosetting/kvalifisering av flyktninger. I tillegg har Ski kommune også valgt å organisere økonomisk rådgivning, tolketjeneste og rusteam i NAV. Som en del av de sosiale tjenestene, inngår også frivillig disponering av trygd. Ca. 70 personer i Ski kommune har en avtale med NAV om forvaltning av egne penger, med det målet at husleie, strøm og penger til mat skal være sikret. Å sørge for midlertidig bolig til de som står akutt uten tak over hodet, tilligger også de sosiale tjenester i NAV.

Formålsparagrafer

Formålsparagrafen i *Lov om arbeids- og velferdsforvaltningen* sier at lovens formål er å legge til rette for en effektiv velferdsforvaltning tilpasset den enkeltes og arbeidslivets behov og basert på en helhetlig og samordnet anvendelse av arbeidsmarkedsloven, folketrygdloven, lov om sosiale tjenester i NAV og andre lover som forvaltes av arbeids- og velferdsforvaltningen. Arbeids- og velferdsforvaltningen skal møte det enkelte mennesket med respekt, bidra til sosial og økonomisk trygghet og fremme overgang til arbeid og aktiv virksomhet.

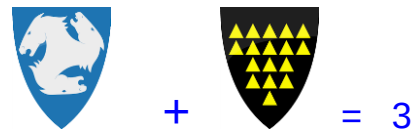
Formålsparagrafen i *Lov om sosiale tjenester* beskriver at hensikten med loven er å bedre levekårene for vanskeligstilte, bidra til sosial og økonomisk trygghet, herunder at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig, og fremme overgang til arbeid, sosial inkludering og aktiv deltakelse i samfunnet. Loven skal bidra til at utsatte barn og unge og deres familier får et helhetlig og samordnet tjenestetilbud. Loven skal bidra til likeverd og likestilling og forebygge sosiale problemer.

Formålsparagrafen til *Lov om folketrygd* sier at lovens formål er å gi økonomisk trygghet ved å sikre inntekt og kompensere for særlige utgifter ved arbeidsløshet, svangerskap og fødsel, aleneomsorg for barn, sykdom og skade, uførhet, alderdom og dødsfall. Folketrygden skal videre bidra til utjevning av inntekt og levekår over den enkelte persons livsløp og mellom grupper av personer. Folketrygden skal også bidra til hjelp til selvhjelp. Tilsvarende beskriver *Lov om introduksjonsordning* at formålet med denne loven er å styrke nyankomne innvandreres mulighet for deltakelse i yrkes- og samfunnslivet, og deres økonomiske selvstendighet. Hjelp til selvhjelp og arbeidslinjen står altså sterkt.

Sosialtjenesteloven opererer ut i fra oppholdsprinsippet, dvs. at loven gjelder for de som oppholder seg i Ski kommune. Når det gjelder oppfølging i henhold til Introduksjonsloven, strekker ansvaret seg til de kommunen har forpliktet seg til å bosette i henhold til anmodning og vedtak om bosetting i kommunestyret.

Markedsarbeid

I tråd med NAVs hovedmål, som er å få folk i arbeid, gjøres det et vesentlig stykke markedsarbeid i NAV. Dette arbeidet består i å ha kjennskap til lokalt næringsliv og å knytte kontakt med arbeids-

givere som ønsker å samarbeide med NAV om rekruttering og inkludering av mennesker med behov for arbeid. Dette markedsarbeidet utføres både av kommunale og statlige ansatte, og bygger opp under felles mål om å gi mennesker muligheter til å bli økonomisk og sosialt selvhjulpne. Alle brukergrupper som har arbeidsrettet oppfølging i NAV, møter de samme forventningene om aktivitet og da fortrinnsvis aktiviteter som er kvalifiserende til å møte krav i arbeidslivet. I tillegg til å jobbe i egen kommune med å knytte til oss arbeidsgivere som vil samarbeide, er det også startet et samarbeid mellom NAV-kontorene i hele Follo-regionen knyttet oppfølging av arbeidsgiverkontakter. Navnet på dette interkommunale markedsteamet er Team Follo og består av markedsrådgivere fra hvert av Nav-kontorene i Follo. Hovedprinsippet i dette arbeidet bygger på en grunnide om at vi er alle NAV og at vi jobber for de samme brukerne uavhengig av bokommune. Gjennom å dele våre arbeidsgiverkontakter på tvers av kommunegrensene, har vi større muligheter til å finne rett kandidat til jobben og arbeidsgiver har større sjanse til å få sitt behov dekket. Helt konkret møtes alle veiledere som jobber med arbeidsrettet brukeroppfølging en gang pr. uke og går gjennom aktuelle arbeidsgivere med et mål om å matche arbeidsgivers behov for arbeidskraft med våre brukeres behov for arbeid.

Tjenesteforvaltning

Både sosialhjelpsmottakere og flyktninger skal i møte med NAV oppleve at fokuset på arbeid ligger til grunn for oppfølgingen. Allikevel må en del av dette oppfølgingsarbeidet også dreie seg om saksbehandling av livsoppholdsytelser, samt å koordinere og koble på andre tjenester der det er behov for dette. Innbyggere i Ski skal i møte med NAV oppleve en kompetent forvaltning som forholder seg til forvaltningsmessige prinsipper og gjeldende lovverk. Den statlige delen av NAV har spesialisert den forvaltningsmessige delen av tjenestene, og lagt dette til egne enheter utenfor lokalkontoret (NAV Arbeid og ytelser).

NAV jobber med mennesker i ofte vanskelige livssituasjoner. I tråd med spesialiseringen av forvaltningen i NAV, er lokalkontorenes viktigste oppgave å jobbe endringsbasert med mennesker som har behov for bistand til å komme i arbeid eller å gjøre gjeldende andre rettigheter. Dette stiller store krav til god kompetanse på relasjoner, ferdigheter til å skape tillit, kunnskap om helse- og sosialfaglige utfordringer og samtidig kjenne arbeidsmarkedet. Hvorvidt vi lykkes med samfunnsoppdraget, er avhengig av disse faktorene.

Brukerne av de kommunale tjenestene i NAV vil ofte, men ikke alltid, ha behov for tjenester som leveres av andre kommunale virksomheter. Det tverrfaglige samarbeidet i kommunen er derfor vesentlig for at NAV skal lykkes med sitt oppdrag, også i det overordnede målet om å få folk i arbeid. Her ligger også verdien for NAV sine brukere; i den grad NAV og andre kommunale virksomheter lykkes i å gi riktige tjenester til den enkelte, og at disse underbygger målet om selvhjelpenhet og arbeid.

Det er også et forebyggende aspekt ved tjenestene NAV leverer. Økonomisk råd og veiledning skal bidra til at mennesker kan håndtere egen inntekt og gjeld uten å bli avhengig av økonomisk sosialhjelp. Et annet eksempel kan være mennesker med en rusproblematikk som er i arbeid og som følges opp av rus-teamet i NAV for å få hjelp til å håndtere sine rusutfordringer og fortsatt stå i arbeid.

NAV tilstreber brukermedvirkning i alle saker. Egeninteresse og motivasjon er erfaringsmessig vesentlig for å lykkes med å inkludere mennesker i arbeidslivet. Brukermedvirkning er lovfestet i lov om sosiale tjenester i NAV og i NAV loven.

+

=

3

Tjenester som ytes ved NAV Ski inndelt i henhold til lovverk:

<i>Lov om sosiale tjenester:</i>	Økonomisk stønad, kvalifiseringsprogram, økonomisk rådgivning, midlertidig bolig, Muligheten
<i>Lov om introduksjonsordningen:</i>	Bosetting og kvalifisering av flyktninger, tolketjenesten
<i>Lov om helse- og sosialomsorg:</i>	Rustjenesten
<i>Gjeldsordningsloven:</i>	Gjeldsrådgivning

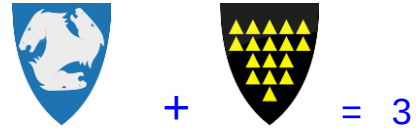

«Det er viktig å kjenne arbeidsplassen man skal skaffe personell til»
-NAV-ansatt på hospitering

6.2 Oppegård kommune

Sosiale tjenester

Sosiale tjenester omfatter i hovedsak tjenester og oppgaver regulert i lov om sosiale tjenester i NAV. Formålet med loven er å bedre levekårene for vanskeligstilte, bidra til sosial og økonomisk trygghet, herunder at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig, og fremme overgang til arbeid,

sosial inkludering og aktiv deltakelse i samfunnet. Loven skal videre bidra til at utsatte barn og unge og deres familier får et helhetlig og samordnet tjenestetilbud. Loven skal også bidra til likeverd og likestilling og forebygge sosiale problemer.

Kvalifiseringsprogrammet er regjeringens viktigste virkemiddel i kampen mot fattigdom. Målet med programmet er å fremme overgang til arbeid, sosial inkludering og aktiv deltakelse i samfunnet ved hjelp av tettere og mer forpliktende bistand og oppfølging - også i tilfeller der veien fram kan være relativt lang og usikker.

Tjenestene er i hovedsak for de over 18 år, men det er i loven ikke gitt en nedre aldersgrense. Brukermedvirkning er en del av tjenesten.

1. Opplysning, råd og veiledning herunder økonomisk rådgivning og gjeldsrådgivning

Kommunens innbyggere har rett til opplysning, råd og veiledning uavhengig av om de allerede er i en vanskelig livssituasjon eller om de mottar andre tjenester fra NAV.

NAV-kontoret kan også på eget initiativ gi informasjon, råd og veiledning hvis det kan bidra til å løse eller forebygge sosiale problemer.

For de som mottar økonomisk sosialhjelp kan opplysning, råd og veiledning bidra til å støtte opp under mulighetene til å klare seg selv.

Økonomisk rådgivning handler om å heve brukerens økonomiske bevissthet, øke brukerens kunnskap om egen økonomi og å gi gjeldsrådgivning. Målet med økonomisk rådgivning er å bidra til sosial og økonomisk trygghet samt forebygge sosiale problemer.

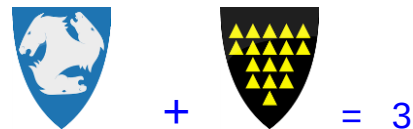
2. Økonomisk stønad

Økonomisk sosialhjelp er en midlertidig inntekt. Målet med stønaden er at man så raskt som mulig skal kunne klare seg selv. For å kunne få stønaden må søkeren vurdere alle andre muligheter til å kunne forsørge seg selv. For å få sosialhjelp må du ha lovlig opphold og fast bopel i Norge. Alle har rett til å søke om økonomisk sosialhjelp og få en vurdering av saken sin. Det er oppholdskommune prinsippet som gjelder. NAV Oppegård følger statlig veiledende satser for sosialhjelp.

I tillegg har vi forvaltning av enkelte brukeres økonomi – det inngås en frivillig forvaltningsavtale mellom NAV Oppegård og bruker.

3. Midlertidig botilbud

NAV skal hjelpe til med å finne et midlertidig botilbud hvis personer som oppholder seg i kommunen helt akutt ikke har et sted å sove og oppholde seg neste døgn og ikke er i stand til å skaffe dette selv. Slike nødsituasjoner kan være ved brann, familie- eller samlivsbrudd eller hvis personer har blitt kastet ut fra sitt bosted. Oppholdet kan gis på et pensjonat, hospits eller annet husvære som egner seg. Botilbudet skal være forsvarlig og det er strengere krav dersom det er barnefamilier eller ungdom som skal benytte botilbudet. NAV-kontoret skal gi råd og veiledning for å gi hjelp over i varig botilbud og gi praktisk bistand.

4. Individuell plan

Formål med individuell plan (hjemles i lov om sosiale tjenester i NAV og arbeids- og velferdsforvaltningsloven) er å bidra til at tjenestemottaker får et helhetlig, koordinert og individuelt tilpasset tjenestetilbud, herunder å sikre at det til enhver tid er en tjenesteyter som har hovedansvaret for oppfølgingen av tjenestemottakeren. Kartlegge mål, ressurser og behov for tjenester på ulike områder, samt å vurdere og å koordinere tiltak som kan bidra til å dekke tjenestemottakers bistandsbehov. Styrke samhandlingen mellom tjenesteyter og tjenestemottaker og eventuelt pårørende, og mellom tjenesteytere og etater innen et forvaltningsnivå eller på tvers av forvaltningsnivåene. Den som har behov for langvarig og koordinerte tjenester har rett til en individuell plan. Planen skal utformes sammen med tjenestemottakeren.

5. Kvalifiseringsprogram

Deltakere i kvalifiseringsprogrammet har rett til en individuell plan. Kvalifiseringsprogrammet er en tjeneste til de som har levd på sosialhjelp over lang tid, eller som står i fare for å komme i en slik situasjon. Kravet for å delta er at man er i yrkesaktiv alder og har en vesentlig nedsatt arbeids- og inntektsevne, har behov for tett oppfølging, har begrensede eller ingen ytelser fra NAV, har fått en arbeidsevnevurdering og har lovlig opphold og fast bopel i Norge. Programmet er på 37,5 timer pr uke med en varighet på inntil ett år. Programmet kan forlenges med ytterligere ett år hvis det er hensiktsmessig og nødvendig.

Deltakere i kvalifiseringsprogrammet mottar kvalifiseringsstønad som utgjør 2 ganger folketrygdens grunnbeløp og for de under 25 år 2/3 av dette.

Introduksjonsordningen, mottak og bosetting av flyktninger

Formålet med introduksjonsordningen er å styrke nyankomne innvandreres mulighet for deltakelse i yrkes- og samfunnslivet, og deres økonomiske selvstendighet. Hjelp til selvhjelp og arbeidslinjen står sterkt. Programmet er på fulltid med 37,5 timer pr uke, og varer inntil to år, men kan utvides til tre år. Flyktninger som bosettes i kommunen som er mellom 18 og 55 år og har behov for grunnleggende kvalifisering har rett og plikt til å delta i programmet innen 3 måneder etter bosetting. Innholdet i programmet skal være individuelt tilpasset og fastsettes gjennom individuell plan. Oppegård kvalifiseringssenter har hovedansvaret for å gi 600 timer norskopplæring og 50 timer samfunnskunnskap, samt språktrening. Introduksjonsprogrammet er satt inn i en skoleramme gitt av kommunen.

Deltakere i introduksjonsprogrammet får introduksjonsstønad som er 2 ganger folketrygdens grunnbeløp. Flyktninger under 25 år får 2/3 av dette beløpet.

NAV Oppegård får tildelt flyktninger som skal bosettes fra IMDI. Kommunestyret fatter hvert år vedtak om hvor mange dette skal utgjøre. I 2017 er det 52 personer, og i tillegg kommer også personer på familiegjenforening. Oppegård kommune har egne leiligheter for flyktninger med leieforhold på inntil tre år. I mottak og bosettingsfasen må det gis mye praktisk bistand, økonomisk hjelp og tett individuell oppfølging. I bosettingsfasen er det mye samarbeid med eiendomsavdelingen og helsetjenesten i kommunen.

Se også sosiale tjenester i NAV Oppegård som også gjelder for flyktningene.

+

=

3

Oppegård kommune mottar eget tilskudd for hver flyktning fra staten.

Markedsarbeid

Kontakt med ulike arbeidsgivere er av største betydning for å få flere i arbeid. NAV Oppegård formidler og tilviser arbeid. Vi følger opp arbeidsgivere som har brukere på arbeidstrening og lønnstilskudd. Vi bruker Nye muligheter til rekrutteringstreff og vi arrangerer minijobbmesser sammen med andre NAV-kontor i Follo. En gang i uken har markeds konsulentene møte for alle ansatte på NAV Oppegård hvor ledige jobber og arbeidstreningssplasser går gjennom.

Nye muligheter

Nye muligheter som ligger i Kolbotnveien 23 brukes av NAV Oppegård til ulike aktiviteter som;

- Tiltak for aktivitetsplikten for de under 30 år
- Kurs for arbeidssøkere
- Informasjonsmøter
- Rekrutteringstreff
- Jobbklubb som en del av introduksjonsprogrammet
- Mottaks- og bosettingsmøter for nye flyktninger til kommunen
- Oppfølging

Boligsosialt arbeid

Målet med boligsosialt arbeid er å bidra til sosial og økonomisk trygghet. En god, trygg og varig bolig er viktig for å opprettholde et privatliv, sosiale relasjoner og for deltakelse på andre samfunnsarenaer som utdanning og arbeid.

NAV Oppegård behandler søknader om kommunal gjennomgangsbolig til sosialt vanskeligstilte. Oppfølging i bolig og hjelp til å skaffe seg bolig gjøres av miljøarbeidertjenesten. Tilgang til kommunal gjennomgangsbolig har tildelingskriterier som botid i kommunen, økonomi og sosiale grunner for å nevne noen. Arbeidet reguleres både som en del av tjenesten midlertidig botilbud i *lov om sosiale tjenester i NAV og Helse- og omsorgstjenesteloven*.

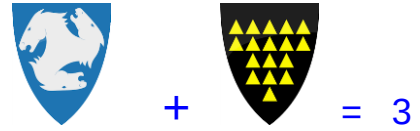
Oppegård kommune har en bolig for rusbrukere i aktiv rus i Skiveien 51 og sitt midlertidige botilbud i Skiveien 127. Beboerne følges opp av miljøarbeidertjenesten.

Rustjenesten

Rustjenesten skal gi tilbud til personer som bor eller oppholder seg i Oppegård kommune og som følge av rusutfordringer og rusavhengighet har behov for hjelp, støtte og veiledning. Vi tilbyr både oppfølging for mennesker med langvarig og alvorlig avhengighetslidelser og tidsavgrenset oppfølging for personer med lettere/moderat rusproblematikk.

Rustjenesten tilbyr også hjelp til personer med samtidige rus- og psykiske lidelser i samarbeid med Psykisk helsetjeneste i form av et eget drøftings- og oppfølgingsteam. Vi arbeider for at brukere og deres familier skal mestre hverdagslivet best mulig, ved å fokusere på muligheter, forebygging, nettverk og å oppleve verdighet.

Rustjenesten er et tverrfaglig team bestående av fagpersoner med god kompetanse innen rusfeltet og psykisk helsearbeid.

Mål for rustjenesten

Rustjenesten skal bidra til å fremme egne ressurser hos mennesker med avhengighetsproblematikk og helseutfordringer for dermed å bedre evnen til å mestre eget liv.

Tjenester for personer med rusavhengighet:

- Kartlegging av rusinntak og innsøking til avgifting
- Kartlegging og innsøking i tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB)
- Kartlegging og innsøking i LAR (legemiddelassistert rehabilitering)
- Utredning av andre forhold som helse, bolig, økonomi og nettverk
- Tilbud om IP (Individuell Plan)
- Oppfølgingstjeneste i hjemmet
- Oppfølging i døgnovernatting
- Oppfølgingssamtaler både før og etter en eventuell innleggelse i behandlingsapparatet
- Oppfølging/besøk under behandlingsopphold
- Ettervern
- Aktivitetstilbud
- Kommunale boliger/Samløkaliserte boliger/Omsorgsboliger. Skiveien 51 har 6 hybler for rusavhengige i aktiv rus. For tiden er hyblene hovedsakelig bebodd av brukere med ROP lidelser.

Hvem kan få tjenestene?

Etter § 3-1 i Helse- og omsorgstjenesteloven skal kommunen sørge for nødvendige helse- og omsorgstjenester til innbyggere med somatisk eller psykisk sykdom, skade eller lidelse, rusmiddelproblem, sosiale problemer eller nedsatt funksjonsevne. Etter § 7-1 skal kommunen sørge for individuell plan. Etter § 3-7 skal kommunen medvirke til å skaffe bolig til vanskeligstilte og etter § 3-2 skal kommunen tilby psykososial rehabilitering, praktisk bistand og opplæring.

Tildeling og omfang av tjenester fra Rustjenesten avgjøres etter en individuell vurdering i samarbeid med bruker.

Rustjenesten tilbyr opprettelse av en Individuell Plan (IP) for å sikre brukermedvirkning.

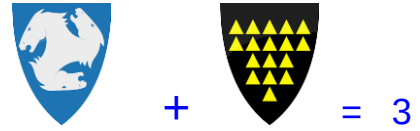
For alle tjenester tas det alltid utgangspunkt i den konkrete situasjonen og hva søkeren kan klare selv.

Hovedforløpene i Oppegård kommunes rustjeneste

I henhold til Helsedirektoratets veileder i lokalt psykisk helsearbeid og rusarbeid for voksne «Sammen om mestring» er det skissert 3 hoved forløp for tilrettelegging av tjenester.

Forløp 1:

- Milde og kortvarige rusproblemer
- Kartlegging og identifisering av utfordringer og funksjonsnivå
- Råd og veiledning – endringsfokustert tilnærming
- Forebyggende tiltak og henvisning til andre samarbeidspartnere
- Fokus på mestring og opprettholdelse av daglig aktivitet/jobb/skole

Forløp 2:

- Alvorlig, kortvarige og langvarig mildere rusproblemer
- Kartlegging og henvisning til avrusning
- Vurdering av- og igangsetting av tvangstiltak – etter enkeltvedtak
- Motivasjonssamtaler – endringsfokustert tilnærming
- Tilbakefallsforebyggende tiltak
- Etablere ansvarsgruppe
- Individuell Plan (IP)

Forløp 3:

- Alvorlige og langvarige rusproblemer
- Kartlegging og henvisning til avrusning
- Henvisning til tverrfaglig spesialisert behandling
- Vurdering av- og igangsetting av tvangstiltak – etter enkeltvedtak
- Etablere ansvarsgruppe
- Tilby igangsetting av Individuell Plan (IP)
- Skadereduserende tiltak
- Forebyggende samtaler – endringsfokustert tilnærming

Rustjenesten tilbyr samtaler, råd og veiledning til pårørende til rusavhengige.

Ruskontrakter for ungdom under 20 år

Rustjenesten samarbeider med helsestasjonen for ungdom og Politiet i Follo's forebyggende enhet om å inngå ruskontrakter med ungdom som eksperimenterer med rusmidler. Det brukes FIT som evalueringsverktøy.

Miljøarbeidertjenesten

Hjelp til å mestre livet for personer som opplever funksjonstap på grunn av rusavhengighet og psykiske helseproblemer. Tjenesten skal bidra til å gjøre den enkelte mest mulig selvhjulpen i dagliglivet ved å forebygge fall i funksjonsnivå, vedlikeholde og stimulere iboende ressurser hos tjenestemottaker. Tjenesten innebærer både opplæring, med tidsavgrenset planlagte prosesser, med klare mål og virkemidler, samt hjelp til å fastholde allerede eksisterende ferdigheter.

Miljøarbeidertjenester gis også til oppfølging av brukere som har midlertidig bolig og til brukere som trenger hjelp til boligsøk. Se også boligsosialt arbeid.

Tildeling av praktisk bistand/opplæring vurderes med utgangspunkt i samtaler og kartlegging av funksjonsnivå, hvor vi legger vesentlig vekt på søkers evne til å ivareta daglige gjøremål og egen omsorg. Omfang avgjøres etter individuell samtale og faglig vurdering, og behovet vurderes fortløpende.

Det tas utgangspunkt i:

- At søker har bostedsadresse i Oppegård kommune
- At søker helt eller delvis er ute av stand til å gjennomføre dagliglivets gjøremål og vurderes til å ha evne og ha potensiale for opplæring.

+

= 3

- Praktisk bistand/opplæring av miljøarbeidertjenesten er i hovedsak for mennesker med rusproblematikk og sosiale utfordringer som rusavhengighet medfører. Andre virksomheter i kommunen, gir disse tjenester til personer med andre utfordringer. Tjenesten omfatter hjelp til egenomsorg, samt hjelp til dagliglivets praktiske gjøremål.

Tjenestetype og nivå vil alltid måtte bero på en forsvarlighets- og hensiktsmessighetsvurdering. Tjenestetype vil i første omgang kunne være nedenstående typer:

- Funksjonskartlegging, knyttet til mål, verdier, ressurser, mestringsstrategier og nettverk
- Opplæring og veiledning i forhold til strukturering av hverdagen
- Opplæring og veiledning i dagliglivets praktiske gjøremål (ADL)
- Koordinator i ansvarsgruppe

Jobbmesse for unge arbeidssøkere

+

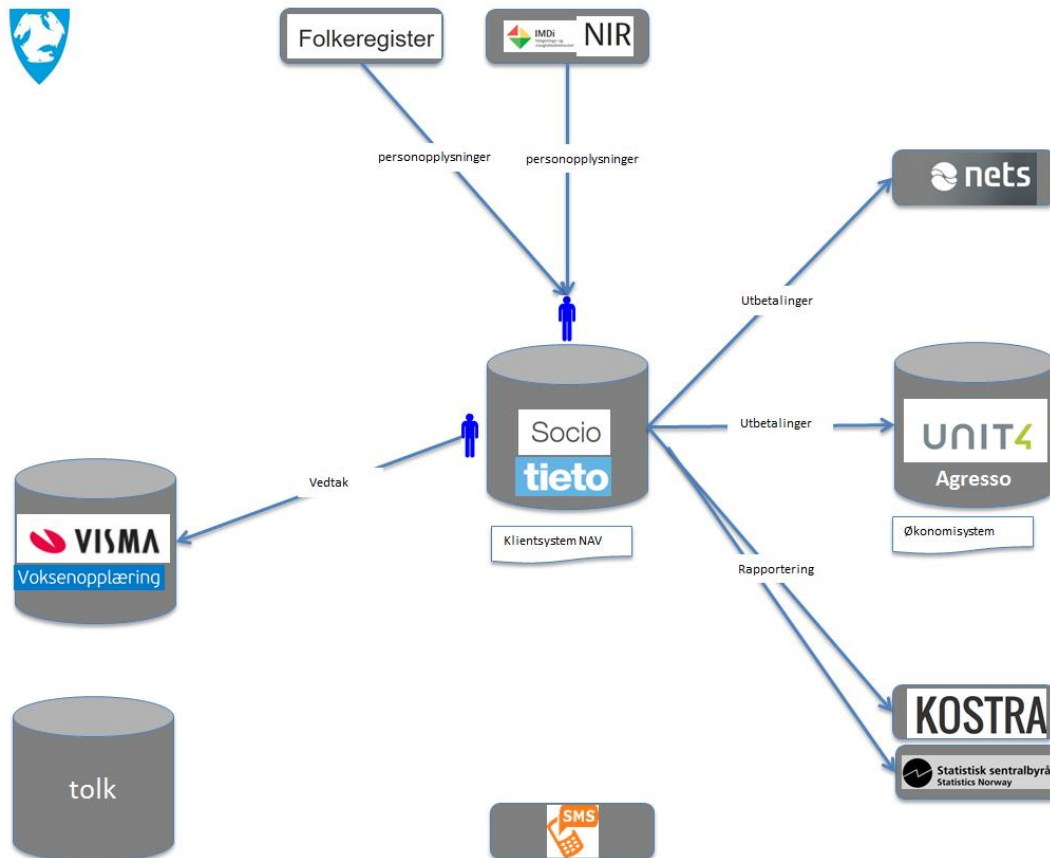

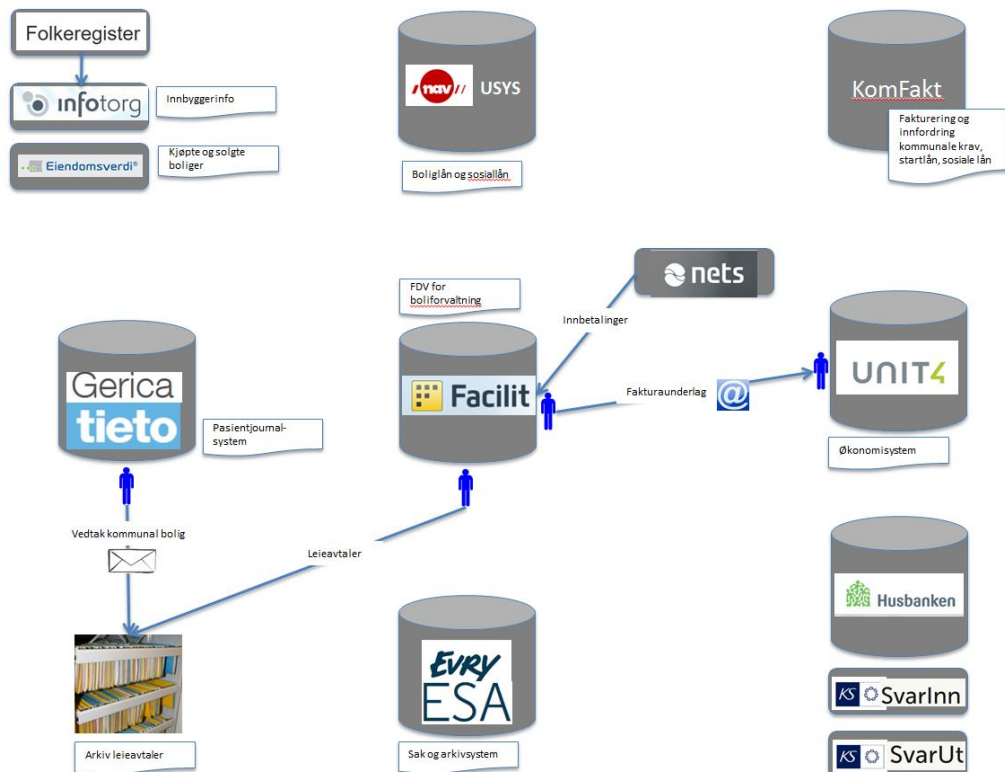
= 3

7 Digitale verktøy og systemer

7.1 Ski kommune

NAV

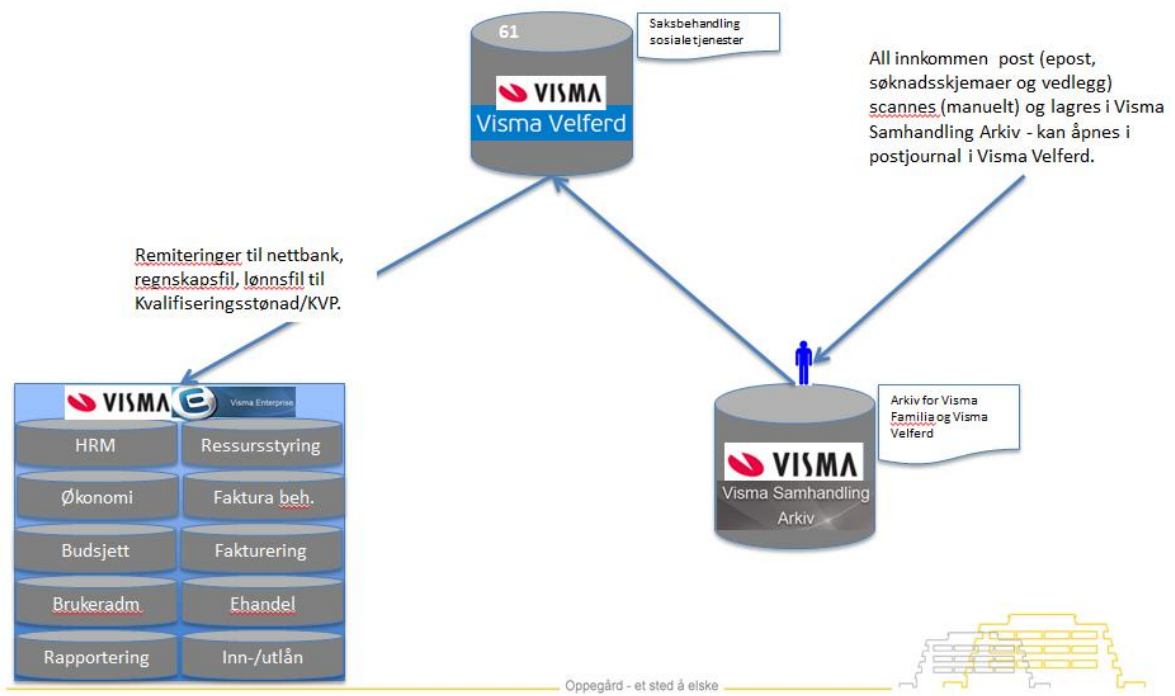
+

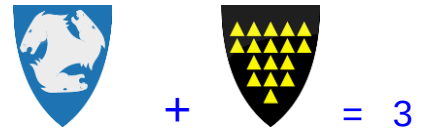

= 3

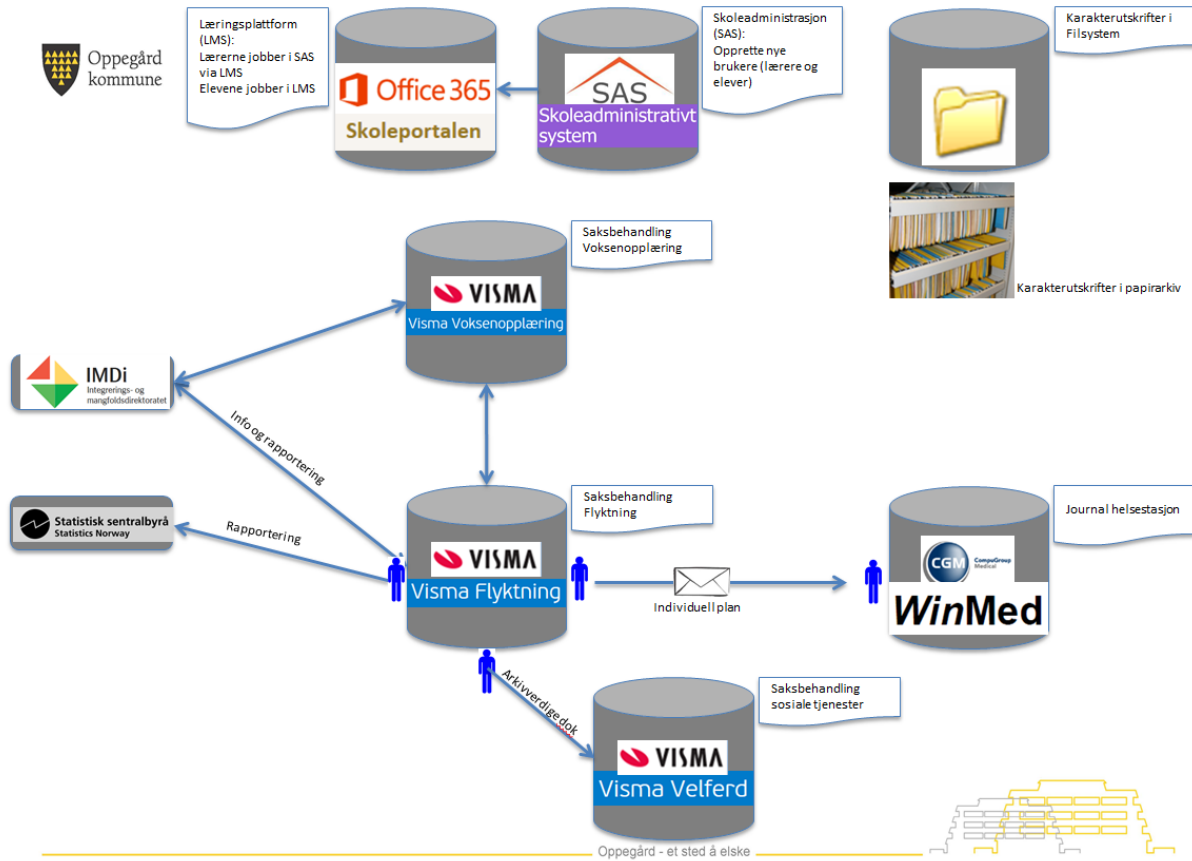
7.2 Oppegård kommune

NAV

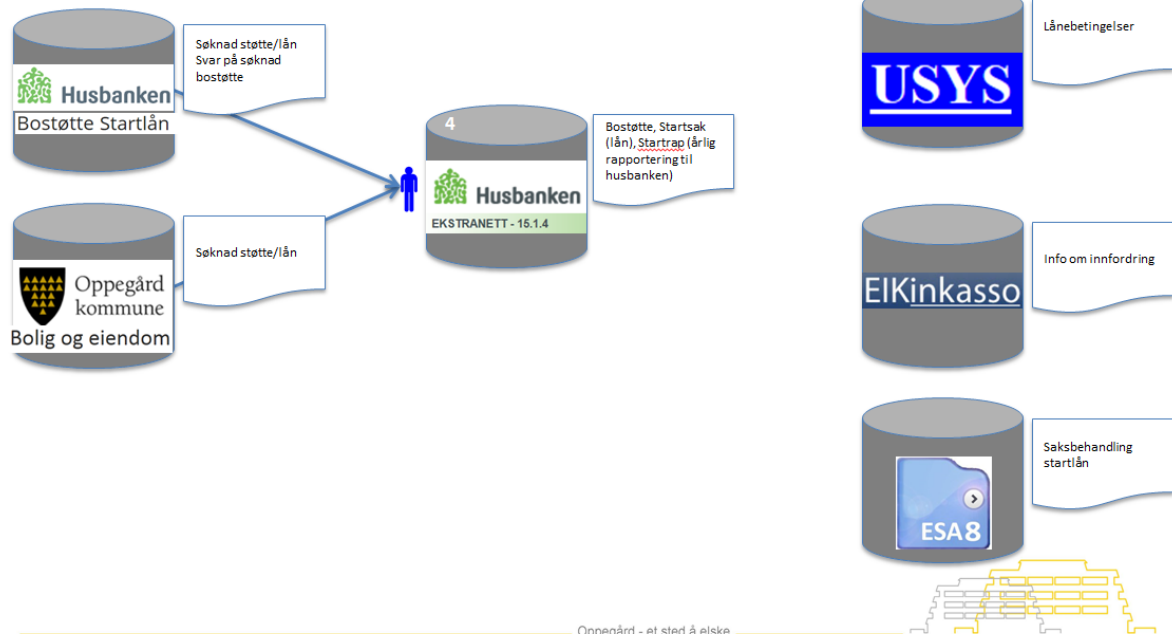
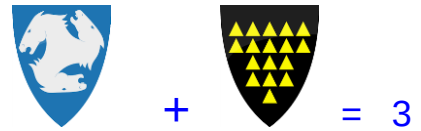

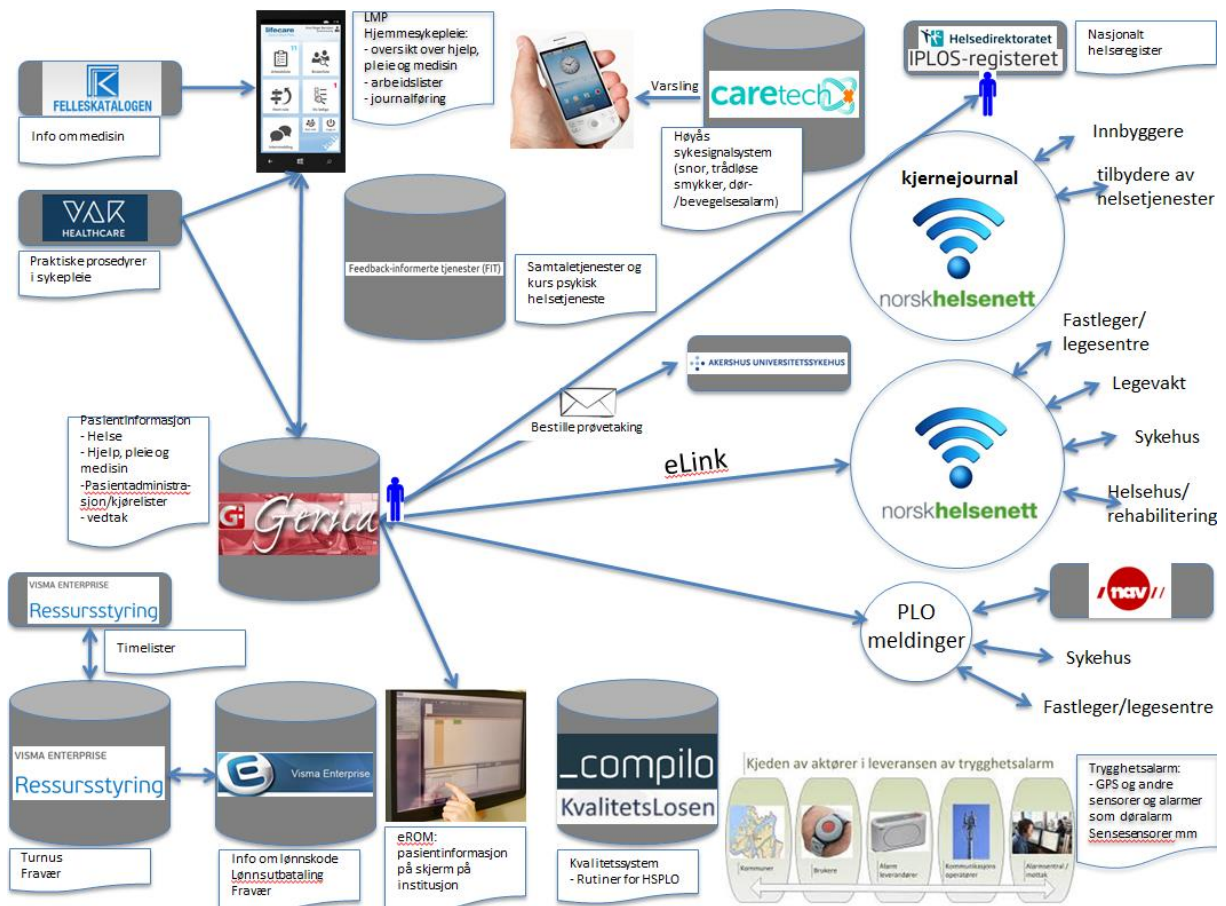
NAV Oppegård og V0

Oversikten gir for NAV Oppegård sin del en oversikt over en del av våre IKT verktøy. For tjenester som gis til brukere vil også de statlige verktøyene brukes. Det må også nevnes at NAV kontaktsenter har oppgaver direkte til brukere av sosiale tjenester hvor GOSYS er verktøyet,

Oppegård - et sted å elske

+

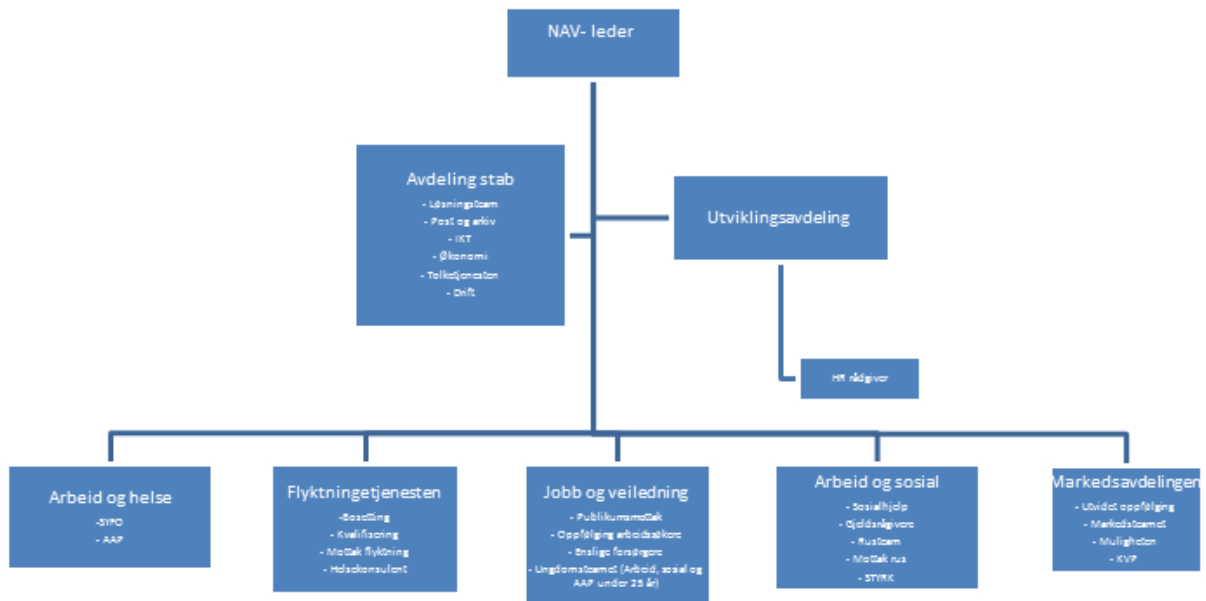

= 3

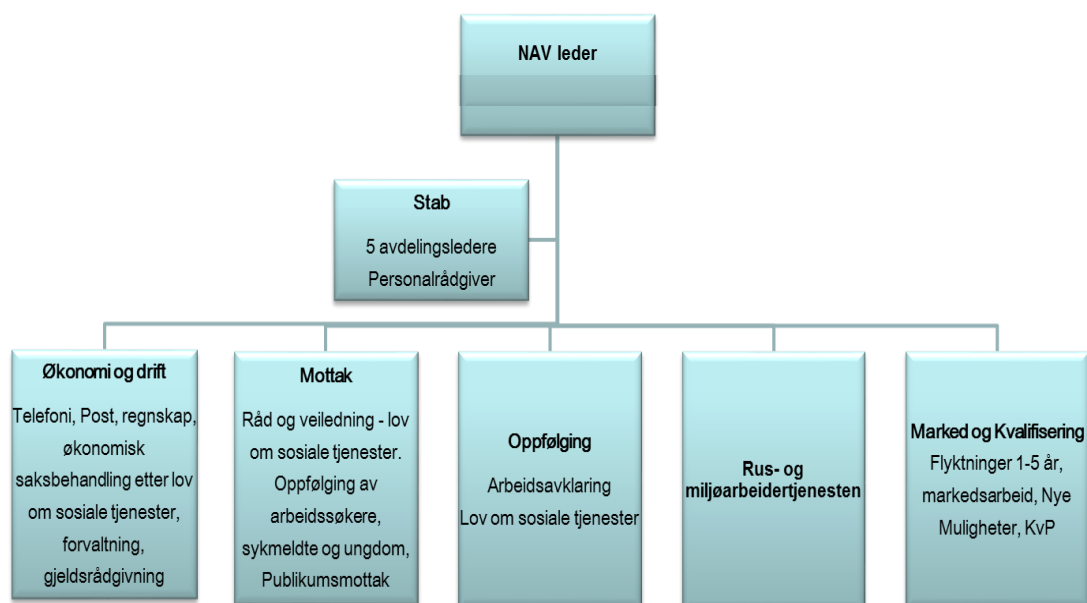
8 Organisering

8.1 Ski kommune

NAV er en egen virksomhet tilhørende det kommunale tjenestoområdet Velferd i Ski kommune. NAV er den eneste virksomheten i Ski kommune som leverer de omtalte tjenestene.

8.2 Oppegård kommune

+

=

3

9 Lokalisering

9.1 Geografisk plassering

Se kartutdrag på neste side.

9.2 Ski kommune

NAV Ski holder til i Idrettsveien 18 (inngang publikumsmottak). I tillegg har kontoret lokaler i Idrettsveien 16 (NAV Flyktningetjenesten med eget mottak) og i Idrettsveien 20 (rusteam med eget mottak og Muligheten).

9.3 Oppegård kommune

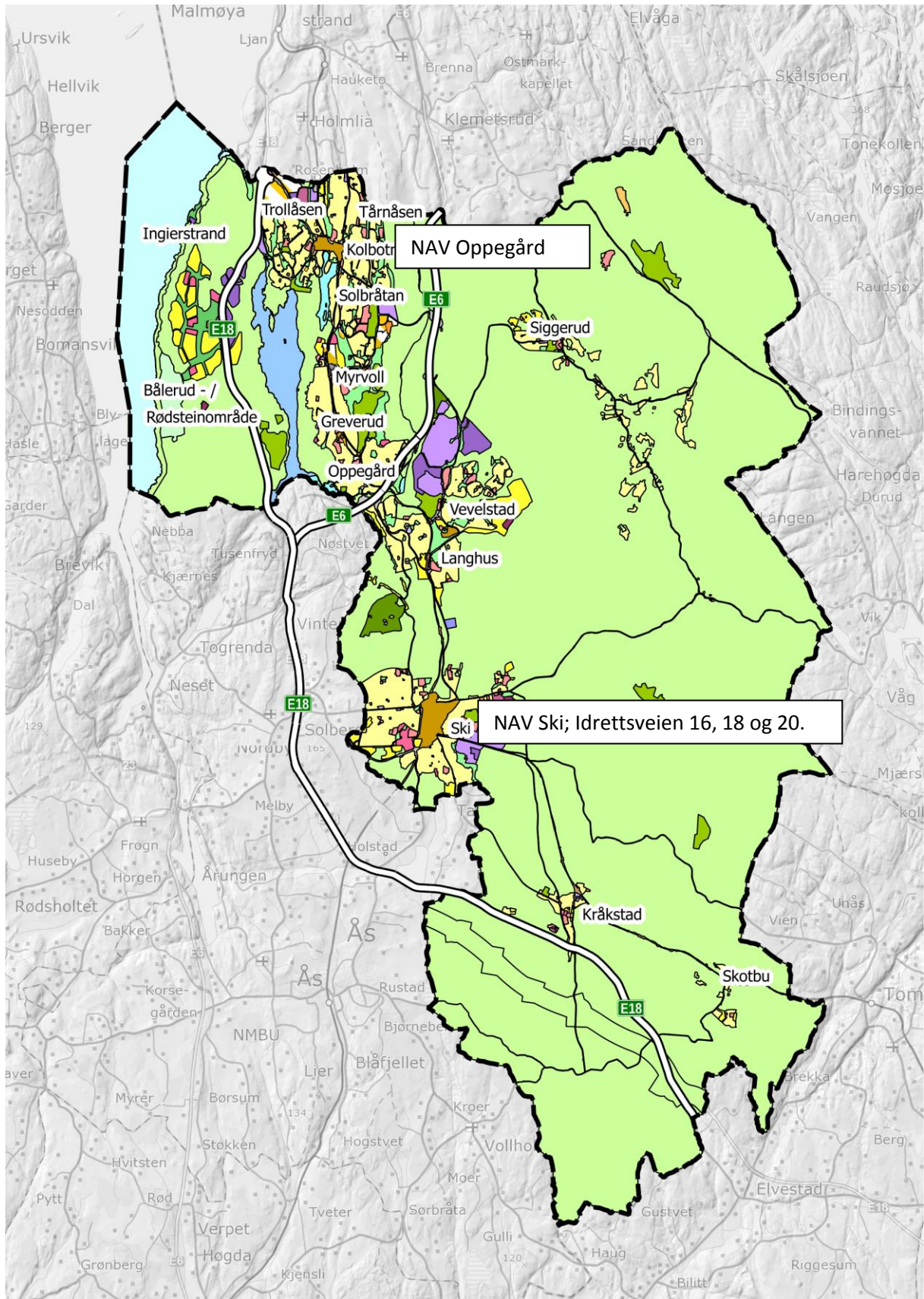
NAV Oppegård ligger i Ingierveien 4-6 og har også kontorer i Nye muligheter i Kolbotnveien 23, Videre har vi kontorplasser i Skiveien 51 for miljøarbeidere.

+

= 3

+

=

3

10 Samarbeidspartnere og brukere

	Ski kommune	Oppegård kommune
NAV-enheter	NAV Akershus(fylkeskontor)	NAV Akershus(fylkeskontor)
	NAV Tiltak Akershus	NAV Tiltak Akershus
	NAV Arbeidslivssenter	NAV Kontaktsenter
	NAV-kontorene i Follo	NAV Arbeidslivssenter
	NAV Arbeidsrådgivningskontor	NAV Arbeid og ytelser
	NAV Arbeid og ytelse	NAV-kontorene i Follo
Bosetting og kvalifisering flyktninger	Follo Kvalifiseringssenter	Oppegård Kvalifiseringssenter
	Imdi	Imdi
	Helsestasjonen	Helsetjenesten
	Frivillighetssentralen	Frivillighetssentralen
	Grunnskolen for voksne	
Markedsarbeid	Follo Næringsråd	Oppegård Næringsforum
	Næringssjef Nordre Follo	OMA
	Lokale arbeidsgivere	OK-service
	Arbeidsmarkedsbedrifter	Tiltaksbedrifter som f.eks. Follo Futura
	Kommunale virksomheter	Arbeidsgivere offentlig og privat
Barn og unge	Barneverntjenesten v/Familiens Hus	Barneverntjenesten
	Skole	Pårørende - barn
	Oppfølgingstjenesten	Skole
		Utekontakten
		Oppfølgingstjenesten
Helse	Follo DPS	Follo DPS
	Finstadtnet	Psykisk helsetjeneste
	Miljøarbeidertjenesten	Follo krise- og incestsenter
	Follo Akuttteam	Follo ARA
	Familiens Hus	Fastleger
	Follo krise- og incestsenter	TILFU
	Follo ARA	Ulike behandlingsinstitusjoner/spesialisthelsetjenesten
	Frisklivssentralen	Friskliv Tårnåsen
	Primærhelsetjenesten	Bestillerkontoret
	Samhandlingsenheten	
	Bestillerkontoret	
	Behandlingsinstitusjoner	
Sosial	Fylkesmannen i Oslo og Akershus	Fylkesmannen i Oslo og Akershus
	Boligkontoret	Eiendom
	Andre kommunale virksomheter	Andre kommunale virksomheter
Adm/Andre	HR- stat og kommune	HR – stat og kommune
	KREM	Kommunikasjonsavd
	Politiet	Idrettslag
	Andre kommunale virksomheter	KREM
		Andre kommunale virksomheter
		Politiet